

ADVIES

Registratienummer: 1018
Betreft: Gebruiksfunctie gebouw voor jeugdzorg
Trefwoorden: Gebruiksfunctie, wonen en zorg, jeugdzorg
Datum: 20 september 2010
Status: *Definitief*

**Adviescommissie praktijk-
toepassing
brandveiligheidsvoorschriften**

Postbus 30941
2500 GX Den Haag
Interne postcode 210
www.vrom.nl/gebruiksbesluit

Secretariaat
info@adviescommissiebrandveiligheid.nl

Kenmerk
1018

A. Samenvatting adviesaanvraag

De vraag betreft een inrichting voor jeugdzorg. De desbetreffende inrichting in kwestie wordt door de gebruiker getypeerd als "gezinsvervangend tehuis" voor begeleiding van sociaal-maatschappelijk 'ontspoorde' jongeren in de leeftijd 12-18 jaar. De kenmerken van de inrichting:

- Er is slechts beperkt sprake van gedwongen opname. Er is echter geen sprake van enige (fysieke) beperking van bewegingsvrijheid.
- Er is sprake van 24-uurs begeleiding door verschillende sociaal-pedagogische hulpverleners.
- Er is sprake van een organisatie in woongroepen van 7-10 cliënten per begeleider.
- De cliënten volgen allen een reguliere opleiding aan het voortgezet onderwijs. Hierbij is geen sprake van speciaal onderwijs of bijzondere begeleiding.
- De verblijfsduur varieert van 3-6 maanden tot enige jaren.
- Alle bewoners in het bouwwerk zijn pedagogisch beschouwd "onhandelbaar", maar wel volledig zelfredzaam;
- het bouwwerk bestaat uit een aantal geschakelde eengezinswoningen met gemeenschappelijke woonkamers en keukens.

Inzake de legalisatie van het brandveilig gebruik van een inrichting voor jeugdzorg wordt de adviescommissie gevraagd een uitspraak te doen of hier sprake is van:

1. wonen met (24-uurs-) zorg, of
2. reguliere woonfunctie, niet voor 'verminderd zelfredzame personen', of
3. een logiesfunctie (gelet op de tijdelijkheid van het verblijf)

Naar de mening van de gebruiker is hier sprake van een woonfunctie, wat door de adviesvrager wordt betwist. De toelichting op artikel 2.2.1 van het Gebruiksbesluit en de beschikbare publicaties van het Ministerie van VROM geven naar de mening van de adviesvrager onvoldoende helderheid over de te hanteren gebruiksfunctie. De adviesvrager erkent dat de gebruiker zelf (binnen grenzen) bepaald hoe het gebruik getypeerd wordt, maar stelt dat in dit geval een woonfunctie onvoldoende veilig is. Opgemerkt wordt nog dat de typologie van jeugdhulpverlening in relatie tot brandveilig gebruik, op dit moment in meerdere gemeenten voor de nodige discussies zorgt.

B. Inhoudelijke beschouwing adviesaanvraag

Adviescommissie praktijktoepassing
brandveiligheidsvoorschriften

Definities gebruiksfuncties

De discussie spitst zich toe op de vraag welke gebruiksfunctie van toepassing is, met als achterliggende vraag welke brandveiligheidsvoorzieningen in dat geval geacht worden aanwezig moeten te zijn. De vraagstelling gaat uit van drie mogelijke gebruiksfuncties, waarbij aanvullend nog gekeken zou kunnen worden naar de zorgfunctie en naar de woonfunctie voor kamergewijze verhuur. De definities van de vier mogelijke gebruiksfuncties zijn hieronder gegeven (Bouwbesluit 2003, artikel 1.1, respectievelijk Gebruiksbesluit, artikel 1.1, eerste lid).

Datum
20 september 2010

Kenmerk
1018

Woonfunctie:	gebruiksfunctie voor het wonen;
Gezondheidszorgfunctie:	gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling;
Logiesfunctie:	gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan mensen;
Woonfunctie voor kamergewijze verhuur:	woonfunctie voor het bedrijfsmatig verschaffen van woonverblijf aan meer dan een huishouden en aan meer dan vier personen.

De woonfunctie voor zorg is niet gedefinieerd. De toelichting op het Gebruiksbesluit zegt hierover:

De woonfunctie voor zorg heeft in dit besluit alleen betrekking op woonfuncties waarbij aan bewoners de hieronder omschreven professionele zorg wordt verleend (in de regel op grond van de Algemene wet bijzondere ziektekosten of de Wet maatschappelijke ondersteuning). De voorschriften voor de woonfunctie voor zorg zijn dus niet van toepassing op het wonen met andere vormen van zorgverlening zoals mantelzorg. Bij het (zelfstandig) wonen zonder structurele professionele zorg is de bewoner in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de brandveiligheid binnen de woning.[...]. Bij de woonfunctie voor zorg daarentegen gaat het om een concentratie van zorgcliënten in specifieke woonvormen waarin die cliënten zijn gehuisvest in verband met de professionele zorg die hen daar kan worden verleend. Er is dan sprake van een vanuit het zorgaanbod georganiseerde koppeling tussen wonen en zorg. De zorg neemt daarbij ook de verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid van de cliënt over.

Analyse feitelijke gebruik versus gebruiksfuncties

Als op basis van de informatie van de adviesvrager gekeken wordt naar de aard van het gebruik dan kan het volgende worden opgemerkt:

De jongeren wonen gedurende langere of kortere tijd in de inrichting

Er is daarmee sprake van (hoofd) woonverblijf gedurende een bepaalde tijd. De jongeren zijn in principe de gehele dag aanwezig in een situatie die qua bekend zijn met de woonruimte vergelijkbaar is met die van een woonsituatie bij hun ouders thuis. De jongeren wonen in groepen van 7 tot 10 personen, vergelijkbaar met een gezinsituatie.

Er is 24 uur per dag sprake van begeleiding

De jongeren worden 24 uur per dag begeleid door verschillende hulpverleners. De begeleiding is in principe te vergelijken met de begeleiding die jongeren van hun ouders krijgen. Er is sprake van zelfredzame personen waarbij geen sprake is van medische hulp en / of verzorging.

Er is sprake van geschakelde eengezinswoningen met gemeenschappelijke voorzieningen

Ook dit duidt op een met een normale gezinssituatie vergelijkbare situatie

Er is geen sprake van gedwongen opname dan wel enige beperkingen

De bewoners zijn vrijwillig in de inrichting aanwezig. Er is geen sprake van opsluiting of van enige andere vorm van belemmering in relatie tot het mogelijk moeten vluchten bij brand.

Voorschriften wonen en zorg zijn gericht op veiligheid van "minder zelfredzamen"

In de toelichting op het Gebruiksbesluit – pagina 57, Stb. 2008, 327 – toegelicht dat de voorschriften voor wonen en zorg betrekking hebben op de groep personen die in de bouwverordening werd aangeduid met "minder zelfredzame personen". De voorschriften in het Gebruiksbesluit zijn derhalve bedoeld om in die gevallen waarin patiënten in meer of minder mate hulp nodig hebben bij het vluchten bij brand die hulp ook krijgen.

C. Advies

1. Gelet op het voorgaande adviseert de commissie met betrekking tot de toepassing van brandveiligheidsvoorschriften in deze casus:

Op basis van het feitelijke gebruik concludeert de Adviescommissie het volgende:

- Er is sprake van een woonvorm waarin jongeren in een met een gezinssituatie vergelijkbare vorm wonen;
- De jongeren zijn volledig zelfredzaam en niet belemmerd in hun bewegingsvrijheid;
- Ondanks het feit dat de jongeren niet permanent in de inrichting verblijven is geen sprake van tijdelijk verblijf als bedoeld in de logiesfunctie.

Naar de mening van de Adviescommissie is in onderhavig geval sprake van een woonfunctie.

2. Overigens merkt de commissie nog op:

Voor nieuwbouwwoningen geldt de eis dat rookmelders moeten zijn aangebracht met als doel vroegtijdige detectie van brand. Hierdoor wordt de kans op slachtoffers bij brand verkleind. De Adviescommissie geeft in overweging in dit geval, ook al is sprake van bestaande bouw, (gekoppelde) rookmelders aan te brengen.

Adviescommissie praktijktoepassing
brandveiligheidsvoorschriften

Datum
20 september 2010

Kenmerk
1018